

1 Rozprávačom v románe Ľ. Zúbka je

- A. Adela Ostrolúcka. **C. Eva Jonášová.**
 B. učiteľ Mikulík. D. Ľudovít Štúr.

2 Odpovedz na otázky.

- Kde sa odohráva dej úryvku? *v Zemianskom Podhradí na fare*
 Prečo sa zišla spoločnosť u učiteľa Mikulíka? *pán učiteľ oslavoval narodeniny*
 Kto je ústrednou postavou tejto spoločnosti? *Ľudovít Štúr*
 Akej téme bol venovaný príhovor? *veľkému prínosu učiteľov pre národ*
 O čom sa rozprúdila debata prítomných hostí? *debata o kultúrnom odtrhnutí sa od Čechov a o otázke spisovného slovenského jazyka*
 O ktorej významnej historickej udalosti hovoril Ľ. Štúr? *o návšteve u básnika J. Hollého a o jeho kladnom postoji ku kodifikácii spisovnej slovenčiny*

3 a) Ako sa líšili názory účastníkov debaty o zavedení spisovnej slovenčiny na základe stredoslovenského nárečia? Výstižne napíš názory jednotlivých účastníkov.

- doktor z Prahy – *Česi považujú uzákonenie spisovnej slovenčiny za (kultúrne) odtrhnutie sa od Čechov.*
 Ľ. Štúr – *Štúr tvrdil, že hoci biblickej češtine ľudia rozumejú, hoci bernolákovčina bol zásluhný čin, predsa bude ľud najlepšie rozumieť stredoslovenskej spisovnej slovenčine.*
 farár Hlaváč – *Vytyka Štúrovi, že sa chce zališkať katolíkom, ktorí uprednostňovali slovenskú spisovnú reč – bernolákovčinu. A pritom biblickej češtine rozumie každý.*

b) Ktorý argument Ľ. Štúra „umlčal“ účastníkov debaty?

Básnik Ján Hollý, ktorý písal v bernolákovčine, tiež schválil stredoslovenské nárečie. Nová spisovná slovenčina spojí roztrieštené sily v národe v zápase o spoločnú vec.

4 Dielo *Jar Adely Ostrolúckej* zaraďujeme k historickým románom, pretože zobrazuje

- A. širší okruh životných javov v dlhšom časovom rozpätí.
- B. človeka v komplikovaných životných situáciách a vzťahoch.
- C. zložitý dej a vystupuje v ňom väčší počet postáv.
- D.** spoločenské dianie a významné postavy minulosti.

5 Doplň príslušné údaje.

Literárny druh: *epika* Literárny žáner: *historický román*

Téma: *Debata hostí u učiteľa Mikulka na čele s L. Štúrom.*

Hlavná myšlienka: *Otázky rozvoja slovenského národa a jeho jazyka neboli slovenským vzdelancom ľahostajné.*

Hlavná postava: *Ludovít Štúr*

Prostredie: *Zemianske Podhradie* Obdobie: *1. pol. 19. storočia*

6 a) V texte sa objavila zmienka o jednej zo závislostí, ktorá je dodnes na Slovensku problémom. O ktorú ide?

o alkoholizmus

b) Porovnaj, akým spôsobom ju riešili v minulosti a akým spôsobom ju riešia dnes.

V minulosti *osveta* V súčasnosti *protialkoholické*

nedeľné školy *liečenie*

spolky miernosti *terapia*

podporné skupiny

7 a) Vypíš z textu tri fakty, ktoré si autor musel pred písaním románu naštudovať.

napr. mená a vzťahy medzi historickými osobnosťami, historické fakty (kodifikácia slovenčiny, reakcie Čechov na kodifikáciu, návšteva štúrovcov u J. Hollého)

b) Na základe textu napíš štyri vlastnosti L. Štúra.

napr. úctivý, odvážny, rozvážny, vedel sa ovládať

c) Aký zámer mal autor pri vykreslení L. Štúra?

napr. idealizácia

Čo si myslím o...

Debatujte na tému *Prečo je materinský jazyk dôležitý v našom živote?*
Hovorte svoje názory, uvádzajte argumenty a protiargumenty.